

svoje misli.«¹ Torej: Dostojevski je igralcu zgolj sredstvo, zgolj »snov za izpoved ideje o življenju, človeku, družbi«.

Malce težko si je predstavljati ta revolucionarni obrat v gledališču, zakaj pri tej novi kombinaciji se zdi tekst povsem odveč: kaj, ko bi se igralec kar neposredno izpovedoval, zakaj avtorjevo besedilo bo hromilo avtentičnost njegove izpovedi in utegne v nji predstavljati znaten element neskladnosti.

Neka bojazen sicer ni povsem neupravičena: mar ne bo vrtnec vsesplošnega razkazovanja filozofskega in psihičnega bogastva gledališčinikov ustvarjal določenega nesoglasja? Zakaj nedvomno se morajo izpovedovati prav vsi; da bi samo glavni igralec imel to prednost, to bi bržčas ne bilo prav in pošteno. Morda pa bo prav v tem nesoglasju mikavna razgibanost in izvirnost gledališke predstave.

Tudi režiser utegne biti odveč, vsaj kar se njegove idejne razčlembе teksta in stilne usmeritve igre tiče. Sicer pa: naj se v okviru možnosti še on izpoveduje; tako bo predstava v celoti izžarevala svojevrstni fluid intimnosti.

Treba je priznati, da Bibičeve misli o »sodobnem gledališkem izrazu« niso brez realne osnove. Nekaj predstav smo že videli, ko je režiser pogumno improviziral mimo teksta in nam energično vsiljeval svojo izvirno vizijo, ki jo je tekst sproti podiral in demantiral, igralci pa so z zgrešeno idejno interpretacijo povsem poenostavili in oširomašili like in se predvsem opajali nad vzburljivo patetično »izpovedjo« besednih kaskad. Seve o estetski ceni take »idejne izpovedi« na tem mestu ne kaže izgubljati besed.

♂

IZPOSOJENI HUMOR

V Zlatoustovi *Kulturni kroniki* (Pavliha, 30. junija 1961) smo prebrali tole smešnico:

*V ljubljanski Drami »Nosoroge«
z Ionescom skupaj smo se šli,
po mojem pa ocene stroge
ta »štos bizarni« ne vzdrži.
Najprej vse kranjsko spoštovanje
pred tujcem treba vreči v koš
in tehtati vse to pisanje
brez rokavic, tako na nož,
kot da je »Nosoroge« spisal
domač dramatik (naj ga vrag)!
Joj, »kritik« bi ga z zemlje zbrisal,
obesil ga na hlačni trak!*

Le od kod ta bridka poanta? Pa ne da bi tudi naš Zlatoust že kdaj napisal kako slabo igro?

♂

¹ Perspektive 1961/62, 9. številka.